

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: H. E.
zastoupen: JUDr. Bc. Kristýna Bernáthová, advokátka, sídlem
Wolkerova 2007, 358 01 Kraslice,

proti
žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního
hospodářství, sídlem Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2020, č. j. PK-DSH/10783/20,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2020, č. j. PK-DSH/10783/20 i jemu předcházející rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, Odbor dopravy – dopravní úřad, ze dne 9. 9. 2020, č. j. OD/20790/20/Sej se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci na nákladů řízení částku ve výši 23 098,20 Kč a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Bc. Kristýny Bernáthové.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Výrokem A) rozhodnutí Městského úřadu Klatovy, Odbor dopravy – dopravní úřad, ze dne 9. 9. 2020, č. j. OD/20790/20/Sej byl žalobce uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen **silniční zákon**), kterého se dopustil nedbalostním porušením § 21 odst. 1 téhož zákona tím, že dne 28. 12. 2019 kolem 17:40 hodin po silnici č. II/191, ve směru od Janovic nad

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Úhlavou na Klatovy řídil motorové vozidlo tovární značky Dacia Duster, SPZ X a v km 53,271 při odbočování vlevo na pozemní komunikaci vedoucí do obce Novákovice, nedbal zvýšené opatrnosti (tím, že se bezprostředně před vybočením vlevo nepřesvědčil o situaci za sebou), v důsledku čehož v levé polovině vozovky, ve směru jeho jízdy, došlo ke střetu s motorovým vozidlem tov. značky Citroen Xsara, SPZ X, řízeným V. T., který jej v době jeho odbočování již předjížděl. Po střetu vozidel vozidlo Citroen Xsara vyjelo vlevo mimo vozovku do silničního příkopu. Vzhledem ke vzniku hmotné škody na uvedených vozidlech, která byla způsobena v přímé souvislosti s provozem automobilu Dacia Duster, který byl v pohybu, tak způsobil dopravní nehodu (dále jen **předmětný přestupek**). Za předmětný přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč současně s povinností nahradit náklady řízení ve výši 6 000 Kč.

2. Proti výše uvedenému rozhodnutí se žalobce odvolal, přičemž argumentoval zejména nesprávně zjištěným skutkovým stavem, z něhož bylo vycházeno; současně nesouhlasil s výkladem dané právní normy, již měl porušit, a také vyjádřil nesouhlas s vypracovaným znaleckým posudkem. Žalovaný nicméně neshledal žádný z žalobcem tvrzených nedostatků důvodným a napadeným rozhodnutím odvolání žalobce ve výroku I. dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl a výrok A) rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

Žaloba

3. V žalobě žalobce odmítal porušení jakékoliv povinnosti z jeho strany, které by vedlo k dopravní nehodě. Zejména poukázal na to, že zapnul v dostatečném předstihu odbočovací světla, přibrzdňoval, řadil se ke středové čáře a opakovaně kontroloval v zrcátkách dopravní situaci za ním s tím, že toto následně potvrdila ve své výpovědi i svědkyně. Dále žalobce poukázal na výpovědi druhého účastníka nehody ze dne 28. 12. 2019 a 15. 7. 2020, jež vykazovaly rozpory a účelovost ohledně toho, kdy poprvé spatřil vozidlo žalobce. Dále žalobce namítal, že nehodový děj se stal jinak, než jak jej zpracoval a následně vyhodnotil znalec, a to tak, že zapnul ukazatel změny směru jízdy a začal přibrzdňovat a řadit se do středu vozovky, zprava ho podjelo blíže nezjištěné vozidlo, a v tu chvíli do žalobce naboural druhý účastník nehody. Naproti tomu znalec pracoval s verzí, kdy nejprve došlo k nárazu a až poté k onomu podjetí zprava blíže nezjištěným vozidlem. K tomuto ději však dle žalobce dojít nemohlo, neboť pokud bylo vozidlo jím řízené po nárazu odhozeno zpět do pravého jízdního pruhu, nemělo by blíže nezjištěné vozidlo prostor k tomu, aby žalobce podjelo zprava, naopak by řidič nezjištěného vozidla musel reagovat na překážku v jízdě v podobě odmrštěného vozidla Dacia Duster. Znalecký posudek také nerefletoval výpověď svědkyně. Návrh žalobce na doplnění či revizi znaleckého posudku z důvodu jeho neúplnosti a nesprávnosti žalovaný odmítl. Žalovaný v tomto směru uvedl, že skutečnost, kde se nacházelo blíže nezjištěné vozidlo v době střetu, neměla žádný vliv na nehodový děj, tedy ani na závěry znaleckého posudku. S tímto žalobce nesouhlasil, neboť byl přesvědčen, že tato skutečnost měla mít zásadní vliv na reakci druhého účastníka nehody, jelikož tento měl reagovat na situaci před sebou. Pokud druhý účastník nehody neviděl, že žalobce odbočuje vlevo, musel však upozorovat brzdící vozidlo nacházející se mezi nimi, které podjíždělo žalobce zprava; nikdo jej tedy v tomto okamžiku nesměl předjíždět. Rovněž žalobce poukázal na absenci vysvětlení toho, z čeho vychází analýza znalce stran tvrzení o blíže nezjištěném vozidle podjíždějícím žalobce zprava, které mělo opustit místo střetu dopravní nehody v době, kdy k ní došlo. V souvislosti s tím žalobce

poukázal na skutečnost, že není možné vyloučit, že toto auto se v době střetu nacházelo nejméně zčásti vpravo vedle vozidla žalobce, a tedy i v případě včasné reakce žalobce by ten neměl kam uhnout směrem vpravo. Dále žalobce napadal tvrzení týkající se 2,5 vteřinového momentu, kdy mohl vidět vozidlo druhého účastníka nehody v levém pruhu. V tomto směru považoval žalobce 2,5 vteřiny jako nedostatečné k adekvátní reakci, neboť reakční čas řidiče se pohybuje kolem 2 vteřin za běžné situace, která v momentě dopravní nehody nebyla (předjíždění zprava zleva, odbočování vlevo, noční hodina, tma). Dále žalobce argumentoval tím, že v okamžiku, kdy dal znamení o změně směru jízdy, jej již žádný řidič za ním nesměl začít předjíždět. Pokud však předjíždět začal a následně došlo ke střetu, je viníkem právě řidič předjíždějícího vozidla. Jakékoli jiné posouzení viny o způsobení dopravní nehody je v rozporu s § 17 zákona o silničním provozu. Za nutné považoval žalobce poukázat i na skutečnost, že druhý účastník nehody předjížděl dvě vozidla v místě nebezpečné křižovatky, přičemž vozidla před ním prokazatelně brzdila, došlo k manévru podjetí zprava, svítila brzdná světla a levý ukazatel změny směru jízdy, kdy i přes všechny uvedené signály druhý účastník nehody na nic adekvátně nereagoval. V této souvislosti žalobce odkázal na nález Ústavního soudu (dále jen **ÚS**) ze dne 25. 10. 2016, sp. zn.: IV. ÚS 3159/15, který se zabýval možností uplatnění principu omezené důvěry v dopravě. Rovněž vyjádřil nesouhlas s žalovaným použitou judikaturou NSS, konkrétně rozsudkem ze dne 14. 7. 2016, č. j. 2 As 66/2016-32. Z výše uvedených důvodů měl žalobce za prokázané, že nebylo v jeho technických možnostech, aby střetu zabránil. Tato skutečnost dle žalobce významným způsobem zpochybnila závěry znaleckého posudku a rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, neboť o zjištěném skutkovém stavu jsou důvodné pochybnosti. S ohledem na shora uvedené byl žalobce přesvědčen, že žádný důkaz věrohodně neprokázal jeho vinu a v takovém případě mělo být přistoupeno k aplikaci zásady *in dubio pro reo*. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. **Ve vyjádření k žalobě ze dne 19. 2. 2021** žalovaný pro podobnost žalobních námitek s těmi odvolacími odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se k nim již dostatečným a vyčerpávajícím způsobem vypořádal. Současně zopakoval, že neshledal závěry zpracovaného znaleckého posudku za mylné a považoval zjištěný skutkový stav na základě provedení dokazování za zjištěný bez jakýchkoliv pochybností. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Řízení o kasační stížnosti

5. Rozhodnutím zdejšího soudu č. j. 17 A 8/2021-39 ze dne 17. 5. 2021 byla žaloba zamítnuta. Dne 31. 5. 2021 byla NSS doručena kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí. NSS poté rozhodnutím ze dne 27. 10. 2021, č. j. 9 As 120/2021 – 24 vyhověl kasační stížnosti a rozhodnutí Krajského soudu v Plzni (dále jen krajský soud či soud) zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve svém rozhodnutí NSS souhlasil se závěry soudu s výjimkou námitky žalobce ohledně působení neznámého třetího vozidla na reakční dobu žalobce a faktickou možnost spatřit a reagovat na předjíždějící vozidlo. Kasační námitku žalobce, že způsobem své jízdy i zapnutím směrového ukazatele dal všem vozidlům jasně najevo, že bude odbočovat vlevo, a že v takovém případě jej nikdo nesměl začít předjíždět, nepovažoval

NSS za důvodnou, neboť zodpovězení této otázky nebylo pro posouzení odpovědnosti žalobce za přešůpek relevantní. NSS se ztotožnil i s názorem Krajského soudu ohledně nepřiléhavosti nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3159/15 pro zásadní skutkové odlišnosti.

6. Další kasační námitka žalobce se týkala toho, že se soud neměl spokojit s tím, jak byl ve správním řízení objasněn skutkový stav věci, konkrétně průběh děje před, během a po dopravní nehodě s přihlédnutím k úloze třetího, nezjištěného vozidla jedoucího přímo za žalobcem. Žalobce považoval jeho roli za významnou ve dvojím ohledu. Za první žalobce dovozoval z jeho postupu, že tomuto řidiči bylo zřejmé, že bude odbočovat doleva, neboť jej ještě před nehodou předjel zprava, což by bez zřejmého úmyslu žalobce odbočit vlevo bylo protiprávní. Tato linie úvah však opět směřovala k prokázání, zda žalobce včas použil světlo značící změnu směru jízdy, a proto jej NSS odkázal na již dříve vyjádřený názor, že se podstata argumentace mívá s tím, co je pro posouzení věci rozhodné. Důvodnou shledal NSS až druhou část námitky, tj. že krajský soud nedostatečně vyhodnotil působení neznámého třetího vozidla na reakční dobu žalobce a s tím související faktickou možnost spatřit předjíždějící vozidlo a včasně na něj reagovat. NSS poté závázal krajský soud svým závazným právním názorem k tomu, aby v dalším řízení posoudil otázku, zda byl dostatečně objasněn skutkový stav věci, co se týče pohybu neznámého třetího vozidla. V závislosti na tomto posouzení pak musí být dále zváženo, zda a jak posoudit skutkové okolnosti v souvislosti s tím, zda žalobce mohl upozorovat předjíždějící vozidlo, a tedy zda porušil § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu.

V.

Posouzení věci soudem

7. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
8. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
9. Vzhledem k tomu, že soud neshledal k nařízení jednání důvod, rozhodl o žalobě bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.).

VI.

Rozhodnutí soudu

10. Žaloba je důvodná.
11. Z hlediska soudního přezkumu představují rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).
12. V řízení o kasační stížnosti vypořádal NSS veškeré žalobcovy námitky, přičemž s výjimkou jediné se jeho názor shodoval se závěry učiněnými soudem ve zrušeném rozhodnutí. V tomto směru tedy odkazuje soud na odůvodnění rozhodnutí NSS ze dne 27. 10. 2021, č. j. 9 As 120/2021 - 24 a dále se již nebude v souladu se zákonem vypořádanými námitkami zabývat a opakovat jejich obsah.

13. Soud se naopak bude zabývat žalobní námitkou, již shledal NSS důvodnou a pro niž předchozí rozhodnutí krajského soudu ze dne 17. 5. 2021, č. j. 17 A 8/2021 – 39 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Při posuzování důvodnosti této námitky bude nyní soud respektovat a brát v potaz NSS vyjádřený závazný právní názor.
14. Důvodnou shledal NSS námitku žalobce, že krajský soud i správní orgány, nedostatečně vyhodnotili působení neznámého třetího vozidla na reakční dobu žalobce a s tím související faktickou možnost žalobce spatřit předjíždějící vozidlo a včas na něj reagovat. NSS poté zavázal krajský soud svým závazným právním názorem k tomu, aby v dalším řízení posoudil otázku, zda byl dostatečně objasněn skutkový stav věci, co se týče pohybu neznámého třetího vozidla. V závislosti na tomto posouzení pak musí být dále zváženo, zda a jak posoudit skutkové okolnosti z pohledu, zda žalobce mohl upozorovat předjíždějící vozidlo, a tedy zda porušil § 21 odst. 1 zákona o silničním provozu.
15. V daném případě je tudíž soud zavázán k posouzení okolností působících na žalobce v době dopravní nehody souvisejících s neznámým třetím vozidlem. Jak již naznačil NSS, v tomto ohledu je soud nucen posoudit, zda byl pro takové posouzení stav věci zjištěn správními orgány dostatečně, tj. zda ze správního spisu vyplývají veškeré informace, které mohou vést k objasnění situace ohledně působení neznámého třetího vozidla na vnímání situace žalobcem před dopravní nehodou, na jeho reakční dobu a zda v důsledku toho nemohlo dojít ke změně posouzení odpovědnosti žalobce za předmětný přestupek.
16. Soud dospěl po opětovném posouzení věci k závěru, že v daném případě nebyl stav věci zjištěn způsobem dostačujícím pro zodpovězení otázky působení neznámého třetího vozidla na žalobce. Především soud tento nedostatek spatřuje ve vypracovaném znaleckém posudku, kde nebyla věnována dostatečná pozornost onomu neznámému třetímu vozidlu, resp. znalec neuvedl, jak dospěl k závěru prezentovanému v posudku, že neznámé vozidlo předjelo vozidlo žalobce zprava až po nárazu. Současně se vůbec znalec nevyjadřuje k tomu, jakým způsobem ve znaleckém posudku dospěl k prezentované trajektorii a umístění neznámého třetího vozidla v rámci jízdního pruhu (zda se již nacházelo neznámé třetí vozidlo blíže ke středové dělicí čáře či spíše k pravé krajní čáře) či v jaké vzdálenosti za vozidlem žalobce se nacházelo a zda mohlo ovlivnit vnímání dopravní situace žalobcem, eventuálně jakým způsobem. V tomto směru lze považovat znalecký posudek za nedostatečný a nepřezkoumatelný.
17. Současně považuje soud za nedostatečné i samotné zadání pro vypracování znaleckého posudku, z něhož tyto nedostatky především pramení. Správní orgán I. stupně položil znalci zadání ve formě otázek, které je třeba zodpovědět, avšak vyjma otázky č. 9 znějící „*Mohl řidič OA Citroen Xsara v době, než začal předjíždět před ním jedoucí blíže nezjištěné OA, zaregistrovat i skutečnost, že před tímto jede ještě další vozidlo (OA Dacia Duster)?*“, se žádá jiná otázka, byť alespoň okrajově či nepřímou, nedotýká existence a vlivu neznámého třetího vozidla na pozorovací a reakční možnosti žalobce. S ohledem na to, že tento nedostatek nebyl dosud odstraněn, pak ani z napadeného rozhodnutí či jemu předcházejícího rozhodnutí správního orgánu I. stupně nelze vyvodit žádné v úvahy připadající poznatky či jiné důkazy, které by tyto okolnosti zachycovaly a vylíčily jejich vliv na žalobce.
18. Jak již bylo uvedeno výše, na základě doposud zjištěného stavu věci, resp. pro absenci výše vymezených poznatků, nelze spolehlivě určit, jaký vliv mělo neznámé třetí vozidlo na žalobcovo vnímání dopravní situace před dopravní nehodou a v důsledku toho, jakým způsobem mohlo ovlivnit jeho reakční dobu. Uvedené nedostatky mohou mít zásadní vliv a

dopad na liberaci z odpovědnosti žalobce za předmětný přestupek, či utvrzení závěru o jeho vině.

19. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soud napadené rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozsudkem zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**), a to pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 3, 4 s. ř. s.) spočívající v nepřezkoumatelnosti a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění. Za tímto účelem zavazuje soud správní orgán ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s. k tomu, aby zadal doplnění znaleckého posudku ve smyslu výše uvedených závěrů soudu, eventuálně dojde-li k názoru, že je třeba tento stav dále objasnit, shromáždil další podklady k rozhodnutí či položil další doplňující otázky znalci, který svůj znalecký posudek doplní o tyto informace. Současně vyzve správní orgán znalce k vyjasnění již učiněných závěrů ohledně neznámého třetího vozidla, jež znalec prezentoval ve svém posudku.

VII.

Náklady řízení

20. Žalobce byl ve sporu procesně úspěšný, náleží mu proto v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na plnou náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za i) žalobu ve výši 3 000 Kč, ii) kasační stížnost 5 000 Kč a odměně advokáta stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen advokátní tarif). Jelikož nebyl žalobce úspěšný ve věci žádosti o přiznání odkladného účinku žaloby, náklady v podobě zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, jež požadoval, mu nenáleží a soud mu je nepřiznal. Zástupkyně žalobce, advokátka, není plátcem daně z přidané hodnoty. Sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 advokátního tarifu 3 100 Kč a podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu má advokát za každý úkon právní služby nárok i na paušální částku 300 Kč. Odměna advokáta sestává ze čtyř úkonů právní služby, a to jednoho úkonu podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci), dvou úkonů podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (za podání žaloby a kasační stížnosti) a podle § 11 odst. 1 písm. g) tj. 12 400 Kč. Ačkoliv ve sdělení žalobce ze dne 22. 12. 2021 je dále uplatňován nárok na náhradu nákladů řízení spočívající v další poradě s advokátem realizované dne 12. 11. 2021 za účelem vysvětlení rozsudku NSS a vysvětlení následujícího postupu ve věci, nepovažuje soud tento úkon za účelně vynaložený a potřebný k účelnému uplatňování práva žalobce, neboť neměl pro řízení žádné opodstatnění ani vliv, a z tohoto důvodu právo na jeho náhradu nepřiznal. K odměně za čtyři úkony právní služby přísluší tzv. režijní paušál ve výši 4 x 300 Kč dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, tedy 1 200 Kč. Dále byla připočtena náhrada cestovních výdajů podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu za cestu osobním vozidlem Škoda Kamiq, RZ X, z Kraslic do Plzně ke Krajskému soudu v Plzni a zpět za účelem účasti na soudním jednání konaném dne 17. 5. 2021 - základní náhrada za použití vozidla podle § 157 odst. 4 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., *zákoník práce*, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *zákoník práce*), činí 1 062,2 Kč (tj. 226 km x 4,70 Kč/km) a náhrada výdajů za spotřebované pohonné hmoty podle § 158 odst. 3 *zákoníku práce* a § 4 písm. a) vyhlášky č. 511/2021 Sb. činí 436 Kč (tj. 5,2 l/100km x 37,10 Kč/l x 2,26), tedy celkem 1 498,2 Kč. Dále žalobci náleží částka 800 Kč za promeškaný čas dle § 14 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 3 advokátního tarifu. Žalobce dále uplatňoval náhradu nákladů řízení, jež vynaložil v řízení před správními orgány, dále náhradu zaplacené

žalovaným uložené pokuty ve výši 1 500 Kč, soud nicméně tyto náklady žalobci nemůže přiznat, neboť je oprávněn rozhodnout toliko o nákladech řízení před soudem. Žalobcem důvodně vynaložené náklady řízení tak činí celkem 23 098,20 Kč a v této výši je soud uložil žalovanému žalobci nahradit k rukám jeho zástupce dle § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. K plnění byla dle § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s. stanovena s ohledem na technické možnosti žalovaného správního orgánu lhůta jeden měsíc od nabytí právní moci tohoto rozsudku (výrok II. rozsudku), kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 22. prosince 2021

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně